

Р Е Ц Е Н З И Я

от

Проф. д-р Валентин Христов Акабалиев, д.м.н.

Катедра по психиатрия и медицинска психология

Медицински университет – Пловдив

Относно: Конкурс за заемане на академична длъжност „Доцент” в област на висше образование 7. Здравеопазване и спорт, професионално направление 7.1. Медицина, научна специалност „Психиатрия“ в катедра „Психиатрия и медицинска психология“, Факултет „Обществено здраве“, за нуждите на Първа психиатрична клиника на УМБАЛ „Д-р Георги Странски“ – ЕАД, Плевен, публикуван в ДВ бр. 36 /27.04.2018 г.

На основание Заповед № 1602 от 03.07.2018 г. на Ректора на МУ-Плевен и Решение на Академичният съвет Протокол №11 от 02.07.2018 г. съм определен за член на Научното жури за избор на „Доцент” по научна специалност „Психиатрия”.

В конкурса участва един кандидат: главен асистент д-р Петранка Георгиева Чумпалова-Тумбева, д.м.

Представените от д-р Петранка Чумпалова-Тумбева документи, съобразени с изискванията на Закона за развитие на академичния състав и Правилника на МУ – Плевен за неговото прилагане, са одобрени от Комисия по допускане на кандидата до участие в конкурса.

1. Професионално и академично развитие

Д-р Петранка Георгиева Чумпалова придобива магистърска степен по Медицина през 2008 г. в МУ-Плевен. Трудовата ѝ биография стартира през 2009г. като лекар-ординатор в психиатричната клиника към УМБАЛ „Д-р Георги Странски” ЕАД – Плевен, където работи до настоящия момент. От началото на 2010 г. е асистент към Катедра „Психиатрия и медицинска психология” на МУ-Плевен. Придобива специалност по психиатрия през 2013 год., а през 2016 г. успешно защитава дисертация на тема „Клинико-епидемиологични проучвания на коморбидни шизофренни

разстройства при пациенти със злоупотреба и зависимост с психоактивни вещества”. От 2017 г. д-р Чумпалова е главен асистент към катедра „Психиатрия и медицинска психология” на МУ–Плевен, а през 2016 г. е зачислена за специализант по втора специалност – „Детска психиатрия” към МУ–Варна, като ѝ предстои явяване на държавен изпит в зимната сесия на настоящата година. През 2018 г. придобива магистърска степен по специалност „Обществено здраве и здравен мениджмънт” от Медицински Университет – Плевен.

Д-р Чумпалова-Тумбева участва в изследователските колективи на два проекта, финансирани от МУ – Плевен: „Проучване на връзката между депресия и тревожност и нивото на витамин “В₁₂” при пациенти с В₁₂ – недоимъчна анемия и пациенти с депресия и повишена тревожност“ и „Метаболитен синдром и когнитивна дисфункция: нови перспективи за ранна диагностика“, и в един международен проект по Programme BG07 “PUBLIC HEALTH INITIATIVES ”.

Кандидатката е преминала редица квалификационни курсове и обучения, както у нас, така и в чужбина.

Член е на български и международни научни дружества: БЛС, БПА, Българска асоциация по обществено здраве (БАОЗ), Научно дружество по невро-психо-фармакология и невронауки, Българско дружество по клинична токсикология и Европейска асоциация по обществено здраве (EUPHA).

Д-р Петранка Чумпалова участва във факултетска комисия по качеството и във факултетска комисия по европейска интеграция и международно сътрудничество при ФОЗ на МУ-Плевен. Изпълнява длъжността катедрен отговорник и административен асистент при катедра „Психиатрия и медицинска психология“ на МУ-Плевен.

Владее писмено и говоримо английски и немски език, притежава много добри компютърни умения.

2. Оценка на научно-изследователската дейност

В настоящия конкурс д-р Петранка Георгиева Чумпалова-Тумбева се представя със списък от общо **31 реални публикации**, от които:

- 1 дисертационен труд и автореферат;
- 3 пълнотекстови публикации в международни научни списания;
- 26 пълнотекстови публикации в български научни списания;
- 4 пълнотекстови публикации в рецензирани научни сборници у нас.

Научната активност на кандидата се допълва от:

- 14 резюмета от участия в научни форуми в чужбина;
- 23 резюмета от участия в научни форуми в България с международно участие;
- 26 резюмета от участие в научни форуми в България.

Разпределението на реалните публикации по място на кандидата в авторските колективи е както следва:

- Първи автор в 11 публикации – 36 %
- Втори автор в 15 публикации – 48 %
- Трети и последващ автор в 5 публикации – 16 %

3. Характеристика на научната дейност на кандидата

Гл. ас. д-р Петранка Чумпалова-Тумбева работи в актуални и интересни области, като научните ѝ интереси са свързани преимуществено с:

3.1. Определяне честотата, социо-демографски характеристики, фамилни и биологични фактори, начало и динамика на протичане на заболяването, суицидно, хетероагресивно и асоциално поведение при пациенти с шизофрения и коморбидна злоупотреба/зависимост към психоактивни вещества в 5 годишен период на проследяване.

За пръв път в родната литература се определя специфичен социо-демографския профил на пациентите с шизофрения и коморбидна злоупотреба/зависимост с психоактивни вещества. Подробно е разгледано влиянието на марихуаната върху началото и хода на шизофренната психоза. Сравнени са авто- и хетероагресивните прояви и суицидните нагласи при пациенти с шизофрения с и без злоупотреба/зависимост с психоактивни вещества. Резултатите за страната са сравнени с тези от страни членки на ЕС.

Кандидатът доказва връзката между даден рисков фактор и определено психоактивно вещество, както и по-високата (специфична) коморбидност с различни телесни заболявания при лицата със зависимост към ПАВ.

3.2. Резултатите от това собствено изследване и данните от приложената към него обширна литературна справка са залегнали в изготвеното от катедрата по „Психиатрия и медицинска психология” към МУ–Плевен „Експертно становище относно „необходимостта от употребата на марихуаната и нейните деривати за медицински цели“, което е представено на Третото заседание на Националния съвет по

наркотичните вещества. Становището е една от основните предпоставки за приемане на решение за недопускане на тези ПАВ до пазара на медицински продукти.

3.3. Натрупаният опит от дългогодишната работа в тази насока предоставя възможност д-р Петранка Чумпалова-Тумбева да разработи авторски модул и проведе надграждащо обучение по „Програма за превенция на употребата на наркотични вещества на местно ниво 2015“ под патронажа на МЗ, НЦН, ОС по наркотични вещества и ПИЦЗ-Плевен.

3.4. Обект на задълбочен научно-изследователски интерес на кандидата е коморбидността на различни соматични заболявания с психопатологична симптоматика. В 11 публикации са представени литературни обзори и резултати от собствени наблюдения относно:

3.4.1. Някои съвременни тенденции при комплексното лечение на психодерматологичните заболявания. Кандидатът за първи път в родната литература акцентира върху мястото и значението на психодерматологията, като интердисциплинарно направление и раздел от психосоматичната медицина. В своите публикации д-р Петранка Чумпалова-Тумбева подробно и задълбочено разглежда проблемите при псориазис, пречупени през психиатричната призма. Акцентът е съсредоточен върху анализа на специфичните промени в качеството на живот при пациентите с псориазис и позитивното повлияване на псориазисната симптоматика след включване на тимостабилизиращо лечение с литиеви соли.

3.4.2. Друга област, в която са насочени научните интереси на д-р Чумпалова е психиатричната стигма и нейното отражение както върху пациентите с водещи психични разстройства, така и при пациенти със соматични заболявания и придружаваща психопатология. В своите статии кандидатът съобщава за прилагане на специфичен психодерматологичен подход за диагностика и лечение, приложен при 5 клинични случая на пациенти с тежка венерофобия. В сферата на психодерматологията са представени и публикации със задълбочена диференциална диагноза между тинеа капитис и трихотиломания.

3.5. Актуални тенденции при диагностицирането на сексуални разстройства

Новите тенденции в сексологичната наука клонят към отнасяне на зоофилията в категорията на сексуалните фетиши. Д-р Чумпалова-Тумбева прави подробен литературен обзор на съществуващата от дълбока древност сексуална вариабилност, с акцент върху съпътстващата психопатология и предаваните при половия контакт с

животните инфекции. Подробно е анализиран психопатологичния профил на лица със зоофилия. Приносът от работата е свързан с повишаване на информираността за неблагоприятните здравословни последствия при този тип сексуални девиации, както по отношение на специалистите-психиатри, инфекционисти и дерматолози, така и на лицата, практикуващи содомия.

В рубриката на сексуалната патология кандидатът споделя своя клиничен опит при пациент, практикуващ уретрален онанизъм с коморбидна депресивна и дерматологична симптоматика, като акцентира върху съществената роля на мултидисциплинарния подход при диагностицирането на сексуалните разстройства.

В този раздел са застъпени публикации на собствени наблюдения върху сексуална дисфункция при пациенти, приемащи антипсихотично и андидепресаивно лечение.

4. Психиатрия и спортна медицина

През последните десетилетия броят на жените спортисти се увеличава в световен мащаб, което води до зачестяване на специфично за тях разстройство, познато в специализираната литература като „Атлетичната триада”. Д-р Чумпалова разглежда подробно компонентите на „Атлетичната триада” – нарушено хранене, аменорея и остеопороза. Публикувани са данни от собствено проучване, като най-често срещани са симптомите на нарушено хранене при 64% от изследваните спортистки. Хранителните разстройства са специфична психиатрична патология и разпознаването на синдрома на „Атлетичната триада“ ще обогати възможностите за диагностика и профилактика на този сериозен мултидисциплинарен медицински проблем сред младите спортистки.

5. Ефективност и поносимост на дългодействащите инжекционна антипсихотици при лечение на шизофрения

В сътрудничество с психиатри от цялата страна кандидата д-р Чумпалова е провела 12 месечно ретроспективно проучване на пациенти с шизофрения, провеждащи лечение с дългодействащ инжекционен арипипразол. Получените от изследването резултати са представени на 29 конгрес на ECNP (2016), като съществената научно-практическа стойност на проучването се състои в данните за съществено редуциране на честотата и продължителността на хоспитализациите след 12 седмично системно лечение с LAI-Ari.

6. Употреба на канабиноиди като средство за релаксация и подобряване на адаптивните способности сред студенти по медицина и студенти от различни спортни дисциплини в Национална спортна академия

Д-р Чумпалова прави задълбочен обзор и анализ на физиологичния, биохимичния и фармакологичен ефект на канабиноидите. Изследвано е непосредственото влияние на канабис върху когнитивните способности, както и действието му по време на тренировките на студенти-активни спортисти от различни спортни дисциплини. Чрез самооценъчен въпросник са определени конкретните причини, довели до употребата на канабиноиди. На базата на получените резултати д-р Чумпалова дава предложение в Медицинските университети да се предприемат профилактични действия за намаляване нивото на стрес, да се планира провеждането на по-динамична психологична подкрепа и активен спорт, особено в първи курс. Тези дейности биха имали положителен ефект върху стреса и биха редуцирали употребата на канабиноиди сред студентите по медицина.

7. Влияние на витамин В₁₂ върху депресията и тревожността

Връзката между депресията и дефицита на витамин В₁₂ е изключително актуален въпрос, свързан с широкото разпространение на този болестен феномен, тежките медицински, социални и финансови последици, и лошата прогноза. В поредица от статии д-р Чумпалова публикува данни, получени в хода на спечелен и успешно защитен научно-изследователски проект на тема: „Проучване на връзката между депресия и тревожност и нивото на витамин В₁₂ при пациенти с В₁₂ – недоимъчна анемия и пациенти с депресия и повишена тревожност“. Съществен принос от собственото проучване са докладваните изключително ефективни терапевтични резултати при включване на витамин В₁₂ към комплексното лечение на пациенти с депресия и тревожност.

4. Оценка на учебно-преподавателската дейност на кандидата

Представената академична справка от МУ – Плевен удостоверява, че гл. ас. д-р Петранка Георгиева Чумпалова-Тумбева участва в преподаването на дисциплините Медицинска психология и Психиатрия на български и английски език с провеждане на лекции, семинари, практически занятия и семестриални изпити със студенти от специалности: „Медицина” – англоезично и българоезично обучение, „Медицинска сестра” „Акушерка”, „Медицинска рехабилитация и ерготерапия”, „Медицински

лаборант”, „Рентгенов лаборант”, „Помощник фармацевт” и „Медицинска козметика”.
Има преподавателски стаж 7 години и 6 месеца.

За тригодишния академичен период (от 2015/2016 до 2017/201) д-р Петранка Чумпалова-Тумбева има реализирана учебна натовареност от **1251,1 акад. часа**, която е разпределена както следва:

2015/2016 – 380,0 акад.ч.

2016/2017 – 554,9 акад.ч.

2017/2018 – 316,2 акад.ч.

Д-р Чумпалова е автор и водещ координатор на учебни програми, тестове и клинични казуси за теоретичното и практическо обучение по дисциплините „Медицинска психология“ и „Психиатрия“ на български и английски език.

Считам, че значителната по обем учебно-преподавателска дейност на гл. ас. д-р Петранка Чумпалова-Тумбева е на много високо равнище и тя дава своя индивидуален принос за базовата подготовка на студентите от различните медицински специалности.

Представените данни относно учебната и научно-изследователската дейност на д-р Чумпалова-Тумбева напълно съответстват на изискванията от ПРАС на МУ – Плевен за заемане на академичната длъжност „Доцент” и включват:

I. Общ брой реални публикации – 31 (при минимум 25)

- В това число в международни списания – 3 (при минимум 3)
- Самостоятелен или първи автор – 11 (при минимум 10)

II. Импакт фактор (общ) – **27,276** (при изисквания > 5)

III. Цитирания – 16 (при минимум 10)

ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

Гл. ас. д-р Петранка Чумпалова – Тумбева, д.м. е единствен кандидат в обявения конкурс за заемане на академична длъжност „Доцент“ по научна специалност „Психиатрия” към катедра по психиатрия и медицинска психология на МУ – Плевен и за нуждите на Първа психиатрична клиника на УМБАЛ „Д-р Георги Странски“ – ЕАД, Плевен.

Научната продукция на д-р Чумпалова по обем и качество изпълнява изискванията за АД „доцент по психиатрия“, отразени в Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности на МУ – Плевен. Трудовете ѝ са нейно лично дело, оригинални, с автентични резултати, особено

тези, в областта на психиатричната коморбидност със зависимости и соматични заболявания. Те са плод на задълбочена работа, чрез използване на съвременни високоинформативни методи. Приносите от нейната научна дейност са безспорни, но бих препоръчал да бъдат затвърдени чрез набирането на още материал и опит, и нови, допълнителни доказателства. В това отношение д-р Чумпалова и нейният екип разполагат с достатъчно време и ресурси.

Това ми дава основание и вътрешна убеденост да гласувам положително и да предложа на членовете на уважаваното научно жури да дадат положителен вот на гл. ас. д-р Петранка Георгиева Чумпалова-Тумбева, д.м. за присъждане на академичната длъжност „Доцент” по научна специалност научната специалност „психиатрия“ за нуждите на Катедрата по психиатрия и медицинска психология към МУ- Плевен.

12.09.2018 г

Пловдив

Рецензент:

/Проф. д-р Валентин Акабалиев, дмн/